

LATVIJAS REPUBLIKAS
KULTŪRAS MINISTRIJA

RADOŠĀS INDUSTRIJAS POLITIKAS AKTUALITĀTES LATVIJĀ

Una Sedleniece

Seminārs “Radošā industrija Latvijas reģionos:
pieredze un potenciāls”

08.12.2010. kim?

LATVIJAS REPUBLIKAS
KULTŪRAS MINISTRIJA

RI LV POLITIKAS DOKUMENTOS UN NORMATĪVAJOS AKTOS

- Valdību deklarācijas
- LV ilgtspējīgas attīstības stratēģija “Latvija 2030”
- Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2007 – 2013
- Valsts stratēģiskais ietvardokuments 2007 – 2013
- Politikas pamatnostādnes “Valsts kultūrpolitikas vadlīnijas 2006.-2015.gadam. Nacionāla valsts”
- KM Informatīvais ziņojums “Par radošo industriju un tās politiku Latvijā” (2008) <http://www.mk.gov.lv/lv/mk/tap/?pid=30353658&mode=mk&date=2008-08-12>

RI FORMĀLĀS DEFINĪCIJAS

<p>RADOŠĀS INDUSTRIJAS IR AKTIVITĀTES, KURU IZCELSME BALSTĀS INDIVĪDA RADOŠAJĀ DARBĪBĀ, PRASMĒS UN TALANTĀ UN KURĀM, RADOT UN IZMANTOJOT INTELEKTUĀLO ĪPAŠUMU, IR POTENCIĀLS VEIDOT <u>PRODUKTUS AR AUGSTU PIEVIENOTO VĒRTĪBU</u>. TĀS APTVER ARHITEKTŪRU, REKLĀMU, MĀKSLAS UN KULTŪRAS INDUSTRIJAS, DIZAINU (IESKAITOT MODI, GRAFISKO DIZAINU UN LIETIŠĶO MĀKSLU), FILMU, DATORSPĒLES UN INTERAKTĪVĀS PROGRAMMATŪRAS, MŪZIKU, JAUNOS MEDIJUS, IZDEVĒJDARBĪBU, RADIO UN TELEVĪZIJU.</p>	<p>RADOŠĀS INDUSTRIJAS - AKTIVITĀTES, KURU IZCELSME BALSTĀS INDIVĪDA RADOŠAJĀ DARBĪBĀ, PRASMĒS UN TALANTĀ UN KURĀM, IZVEIDOJOT UN IZMANTOJOT INTELEKTUĀLO ĪPAŠUMU, IR POTENCIĀLS CELT LABKLĀJĪBU UN RADĪT DARBA VIETAS. TĀS APTVER ARHITEKTŪRU, REKLĀMU, MĀKSLAS UN KULTŪRAS INDUSTRIJAS, DIZAINU (IESKAITOT MODI, GRAFISKO DIZAINU UN LIETIŠĶO MĀKSLU), FILMU, DATORSPĒLES UN INTERAKTĪVĀS PROGRAMMATŪRAS, MŪZIKU, JAUNOS MEDIJUS, IZDEVĒJDARBĪBU, RADIO UN TELEVĪZIJU U.C. <u>RADOŠO INDUSTRIJU PRODUKTU RAŽOŠANA IR SAREŽĢĪTS PROCESS, KURA IETVAROS, SADARBOJOTIES PUBLISKAJAM, PRIVĀTAJAM UN NEVALSTISKAJAM SEKTORAM, MIJIEDARBOJAS IDEJAS RADĪŠANA, ĪSTENOŠANA UN PUBLISKOŠANA.</u></p>	<p>RADOŠĀS INDUSTRIJAS IR TAUTSAIMNIECĪBAS NOZARES, KAS BALSTĀS UZ <u>INDIVIDUĀLO VAI KOLEKTĪVO RADOŠUMU</u>, PRASMĒM UN TALANTU UN SPĒJ CELT LABKLĀJĪBU UN RADĪT DARBA VIETAS, RADOT UN/VAI IZMANTOJOT INTELEKTUĀLO ĪPAŠUMU. RADOŠĀS INDUSTRIJAS RADA, ATTĪSTA, RAŽO, IZMANTO, IZRĀDA, IZPLATA, SAGLABĀ PRODUKTUS, KAM PIEMĪT <u>EKONOMISKA, KULTŪRAS UN/VAI IZKLAIDES VĒRTĪBA</u>:</p> <p>(1) LITERATŪRA, PRESE UN POLIGRĀFIJA, (2) VIZUĀLA MĀKSLA, (3) AUDIOMĀKSLA, (4) AUDIOVIZUĀLĀ MĀKSLA, (5) TV, RADIO UN INTERAKTĪVIE MEDIJI, (6) REKLĀMA, (7) IZPILDĪTĀJMĀKSLA, (8) KULTŪRAS SAGLABĀŠANA, IZPLATĪŠANA UN IZGLĪTĪBA, (9) ATPŪTA, IZKLAIDE UN CITAS KULTŪRAS DARBĪBAS.</p>
<p>Valsts kultūrpolitikas vadlīnijas (2006-2015)</p>	<p>Nacionālais attīstības plāns (2006)</p>	<p>Pētījums „Radošās industrijas Latvijā” (2007)</p>

IDENTIFICĒTIE RI ATBALSTA VIRZIENI

- Izglītības kvalitāte un izpratnes veidošana
- Komercedarbības attīstība [īpaši dizaina, audiovizuālo mediju un multimediju jomās]
- Jauno tehnoloģiju potenciāla izmantošana
- Pētnieciskās un normatīvās bāzes stiprināšana

GALVENIE RI POLITIKU VIRZIENI ES VALSTĪS

- Starpnozaru sadarbība
- Inovāciju sekmēšana
- Komercedarbības veicināšana
- Tirgu attīstība
- Radošo industriju uzņēmējdarbības stimulēšana
- Atbalsts radošajiem uzņēmējiem piekļuvē riska kapitālam
- Atbalsts uzņēmējiem vietējo un ārējo tirgu apgūšanā
- Radošo klasteru attīstības veicināšana
- Intelektuālā īpašuma tiesību nodrošināšana radošuma sekmēšanai un atlīdzības garantēšanai autoriem

GALVENĀS RĪCĪBAS RI ATBALSTAM ES VALSTĪS

- Pētījumi šo industriju potenciāla izpētei
- Valdības darba grupas publiskā sektora atbalsta koordinācijai
- RI klasteru organizācijas
- Tehnoloģiju attīstības un dizaina izaugsmes centri
- Izglītības uzlabošanas pasākumi RI jomā
- Īpašas tālākizglītības programmas nodarbinātajiem
- Speciāli konsultāciju centri RI uzņēmumiem
- RI izstādes un eksporta veicināšanas pasākumi
- Sociālā un juridiskā intervence, mazinot draudus vietējo produktu reputācijai (nodokļu atvieglojumi utt.)
- Palīdzība intelektuālā īpašuma aizsardzības jomā

http://ec.europa.eu/culture/eac/sources_info/studies/economy_en.html

THE ECONOMY OF CULTURE IN EUROPE

Study prepared for the European Commission
(Directorate-General for Education and Culture)

October 2006

With the support of:

EIROPAS KOMISIJA

Briselē, 27.4.2010
COM(2010) 183 galīgā redakcija

ZALĀ GRĀMATA

Kultūras un radošo nozaru potenciāla īstenošana

http://ec.europa.eu/culture/our-policy-development/doc/GreenPaper_creative_industries_lv.pdf

GALVENIE LATVIJĀ VEIKTIE PĒTĪJUMI RI JOMĀ

- Mikelsone, A./ Gubins, S./ Vanags, A. **Radošās industrijas Latvijā.** Rīga: BICEPS/ KM/ VKKF. 2007
- Kīlis, R. **Kultūras sektora ekonomiskā nozīme un ietekme Latvijā.** Rīga: SIA „Analītisko pētījumu un stratēģiju laboratorija/ VKKF. 2007
- Kīlis, R. **Kultūras patēriņš: ziņojums par socioloģiskās aptaujas rezultātiem.** Rīga: SIA „Analītisko pētījumu un stratēģiju laboratorija/ VKKF. 2007
- Baltijas Sociālo Zinātņu institūts. **Kultūras pieejamība novados: aptauja un ekspertu intervijas.** Rīga, 2007
- Caune, A./ Sedlenieks, K./ Veitners, K. **Kultūras nozares nozīme Latvijas tautsaimniecībā un ES struktūrfondu izmantošana kultūras vajadzībām.** Rīga: SIA „Baltic Project Consulting”. 2006
- Picard, Robert G. and Toivonen, Timo E.: ***The Economic Contributions of Copyright-based Industries in Latvia.*** Riga: Ministry of Culture of the Republic of Latvia. 2005
- Mollerup, P. ***Design for Latvia. Final Report.*** Copenhagen, 2004
- Karnīte, R. **Kultūras nozares ieguldījuma tautsaimniecībā aprēķināšana. Statistisko rādītāju pilnveidošana.** Rīga: BO SIA Zinātņu akadēmijas Ekonomikas institūts. 2003
- Karnīte, R. **Kultūras sektora tautsaimnieciskais nozīmīgums.** Rīga: BO SIA Zinātņu akadēmijas Ekonomikas institūts. 1999

Radošās industrijas Latvijā

I. Latvijas radošo industriju apskats

DEFINĪCIJA, STATISTIKA, EKONOMIKA
UN SAVSTARPĒJĀS SAIKNES

Pētījuma pasūtītājs:

Latvijas Republikas Kultūras ministrija

Autors:

Baltijas Starptautiskais Ekonomikas un Politikas Studiju Centrs

BICEPS

Alf Vanags, projekta vadītājs

Anda Miķelšone, pēmiēce

Sergejs Gubins, asistents

2007

PĒTĪJUMA

Radošās industrijas Latvijā

ZIŅOJUMS

I. Latvijas radošo industriju apskats

DEFINĪCIJA, STATISTIKA, EKONOMIKA UN
SAVSTARPĒJĀS SAIKNES

III.

Arhitektūra Latvijā

EKONOMIKA UN
ATTĪSTĪBA

IV. Filmu

nozare Latvijā

FINANSĒJUMA
MODEĻI UN NOZARES
ATTĪSTĪBA

II.

Radošo industriju
ieguldījuma
notekšana Latvijas
tautsaimniecībā
METODIKA

V. Latvijas

radošo industriju
monitoringa principi

KULTURIMINISTEERIUM
ESTONIAN MINISTRY OF CULTURE

WITH THE
SUPPORT OF

PARTNERS:

CREATIVE INDUSTRIES

in ESTONIA, LATVIA and LITHUANIA

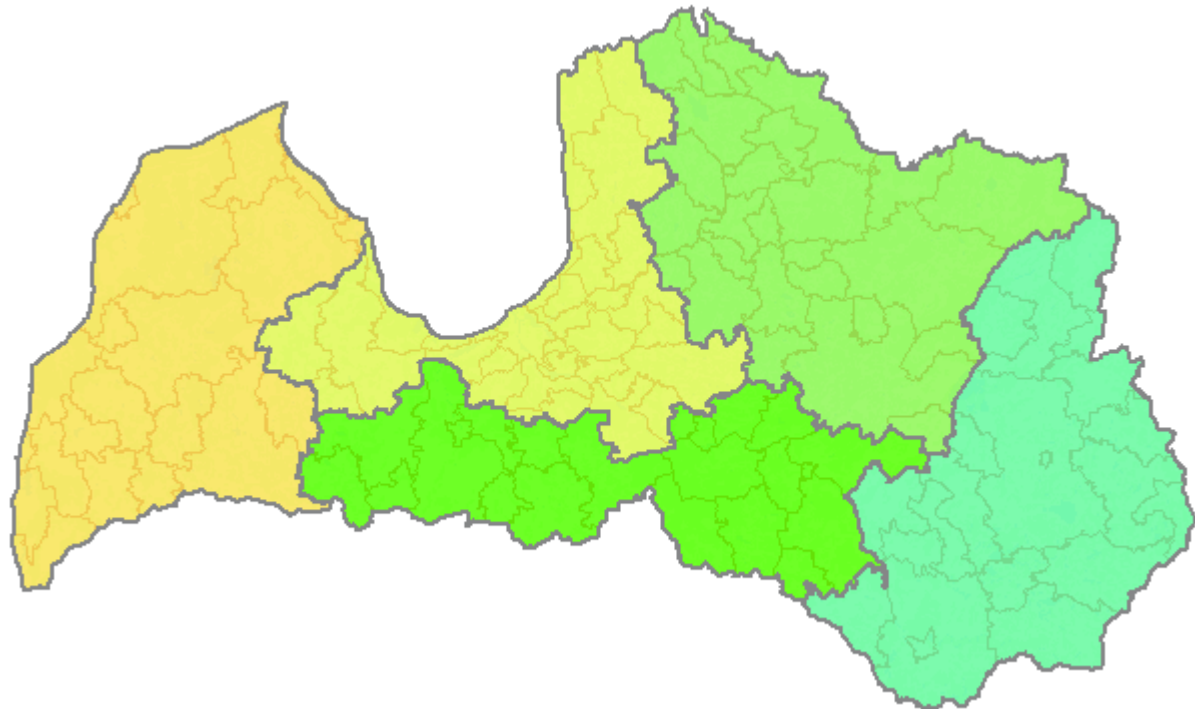
CIRCLES	SECTORS	SUB- SECTORS	CHARACTERISTICS
CORE ARTS FIELD	Visual arts	Crafts Paintings – Sculpture – Photography	<ul style="list-style-type: none"> • Non industrial activities. • Output are prototypes and "potentially copyrighted works" (i.e. these works have a high density of creation that would be eligible to copyright but they are however not systematically copyrighted, as it is the case for most craft works, some performing arts productions and visual arts, etc).
	Performing arts	Theatre - Dance – Circus - Festivals.	
	Heritage	Museums – Libraries - Archaeological sites - Archives.	
CIRCLE 1: CULTURAL INDUSTRIES	Film and Video		<ul style="list-style-type: none"> • Industrial activities aimed at massive reproduction. • Outputs are based on copyright.
	Television and radio		
	Video games		
	Music	Recorded music market – Live music performances – revenues of collecting societies in the music sector	
	Books and press	Book publishing - Magazine and press publishing	
CIRCLE 2: CREATIVE INDUSTRIES AND ACTIVITIES	Design	Fashion design, graphic design, interior design, product design	<ul style="list-style-type: none"> • Activities are not necessarily industrial, and may be prototypes. • Although outputs are based on copyright, they may include other intellectual property inputs (trademark for instance). • The use of creativity (creative skills and creative people originating in the arts field and in the field of cultural industries) is essential to the performances of these non cultural sectors.
	Architecture		
	Advertising		
CIRCLE 3: RELATED INDUSTRIES	PC manufacturers, MP3 player manufacturers, mobile industry, etc...		<ul style="list-style-type: none"> • This category is loose and impossible to circumscribe on the basis of clear criteria. It involves many other economic sectors that are dependent on the previous "circles", such as the ICT sector.

RI nozare	NACE red.2 kodi	Darbinieku skaits	Pašnodarbinātās personas	Komersantu skaits	NVO skaits	Apgrozījums
Izpildītājmāksla	90.01. Mākslinieku darbība; 90.02 Mākslas palīgdarbības 90.04 Kultūras iestāžu darbība					
Mantojums	91.01 Bibliotēku un arhīvu darbība; 91.02 Muzeju darbība 91.03 Vēsturisku objektu un līdzīgu apmeklējuma vietu darbība					
Kino un video	59.11 Kinofilmu, video filmu un televīzijas programmu producēšana 59.12 Darbības pēc kinofilmu, video filmu un televīzijas programmu producēšanas; 59.13 Kinofilmu, video filmu un televīzijas programmu izplatīšana; 59.14 Kinofilmu demonstrēšana					
Radio un televīzija, tiešsaiste	60.10 Radio programmu apraide; 60.20 Televīzijas programmu izstrāde un apraide; 63.12 Interneta portālu darbība; 63.91 Ziņu aģentūru darbība					
Mūzika	18.20 ierakstu reproducēšana; 59.20 Skaņu ierakstu producēšana 47.63 Audio un video ierakstu mazumtirdzniecība specializētajos veikalos					
Grāmatas un prese	47.61 Grāmatu mazumtirdzniecība specializētajos veikalos; 58.11 Grāmatu izdošana; 58.13 Laikrakstu izdošana; 58.14 Žurnālu un periodisko izdevumu izdošana; 58.19 citi izdevējdarbības veidi					
Dizains	74.10 Specializētie projektēšanas darbi ; 71.12 Inženierdarbības un ar tām saistītās tehniskās konsultācijas					
Arhitektūra	71.11 Arhitektūras pakalpojumi					
Reklāma	73.11 Reklāmas aģentūru darbība; 73.12 Starpniecība reklāmas izvietojšanā masu informācijas līdzekļos; 70.21 Sabiedrisko attiecību un komunikāciju vadības pakalpojumi					
Amatniecība	32.12 Juvelierizstrādājumu un līdzīgu izstrādājumu ražošana ; 32..13 Juvelierizstrādājumu imitāciju un līdzīgu izstrādājumu ražošana ; 32.20 Mūzikas instrumentu ražošana ; 32.11 Monētu kalšana ; 74.20 Fotopakalpojumi					
Izglītība un individuālā jaunrade	85.52 Kultūras izglītība ; 90.03 Mākslinieciskā jaunrade					
Atpūta un izklaide	32.40 Spēļu un rotaļlietu ražošana ; 47.65 Spēļu un rotaļlietu mazumtirdzniecība specializētajos veikalos ; 58.21Datorspēļu tiražēšana; 58.29 Citu programmatūru tiražēšana; 62.01 Datorprogrammēšana; 93.21 Atrakciju un atpūtas parku darbība ; 93.29 Cita izklaides un atpūtas darbība					
RI sektors kopumā	(visi minētie NACE kodi kopā)					

AVOTS: Kultūras ministrijas statistikas datu pieprasījums Centrālajai statistikas pārvaldei

LATVIJAS DIGITĀLĀ KULTŪRAS KARTE

- **Apkopota informācija par aptuveni 5000 kultūras organizācijām Latvijā**
- **Dienā vidēji 470 apmeklējumu**
- **Bezmaksas iespējas veidot savu profilu**
- **Kultūras statistikas apkopošanas un analīzes instruments**

<http://www.kulturaskarte.lv>

LATVIJAS REPUBLIKAS
KULTŪRAS MINISTRIJA

Projekts: Radošo industriju attīstība Latvijas-Lietuvas pierobežas reģionos

Projekta mērķis: radīt labvēlīgu vidi radošo industriju attīstībai reģionos, palielinot to īpatsvaru kopproduktā, veicinot ideju komercializāciju audiovizuālās, multimediju un dizaina nozarēs un veidojot atbalsta infrastruktūru pašvaldībās.

Projekta uzdevumi:

- izpētīt izglītības piedāvājumu attiecībā uz radošo industriju profesijām;
- izpētīt radošo industriju nozaru attīstības potenciālu projekta teritorijā, noteikt nozares, kurām ir lielākais attīstības potenciāls katrā reģionā;
- veidot izpratni par radošajām industrijām, to nozīmi, specifiku, struktūru un attīstības potenciālu;
- veicināt radošo ideju komercializāciju;
- izveidot atbalsta infrastruktūru pašvaldībās, pie mākslas, mūzikas skolām, jauniešu iniciatīvas centriem;
- radīt bāzi prakses vietu nodrošinājumam un mentoringa kustībai radošo industriju nozarēs.

Projekta aktivitātes:

1. Projekta vadība un publicitāte
(iesaistītie partneri: Vadošais partneris – ZPR, Partneri – KPR, LPR, pašvaldības)
2. Radošo ideju un darbu komercializācijas veicināšana:
  - a. Radošo industriju pārstāvju, uzņēmēju un profesionālo izglītības iestāžu skolēnu sadarbības veicināšanas pasākumi (forums, semināri, meistarklases, konkurss, konference);
  - b. Pētījums par radošo industriju nozaru attīstību Latvijas un Lietuvas pierobežu reģionos, lai apzinātu RI jomā strādājošo uzņēmēju skaitu un izglītības programmu piedāvājumu, kā arī noteiktu nozares ar lielāko attīstības potenciālu;
  - c. Mārketinga aktivitātes.(iesaistītie partneri: Vadošais partneris – ZPR, Partneri – KPR, LPR, pašvaldības)
3. Radošo industriju infrastruktūras uzlabošana uz esošo mākslas, mūzikas skolu un jaunrades centru bāzes.
(iesaistītie partneri: Vadošais partneris – ZPR, Partneri - pašvaldības)

Projekta ilgums: 18 mēneši

<http://www.zemgale.lv>

Tiks uzsākti pirmie rekonstrukcijas darbi Rotko mākslas centra izveidē 28-06-2010

Latvijas-Lietuvas Pārrobežu sadarbības programma 2007-2013.
gadam ietvaros tika apstiprināts projekts „Radošo industriju
attīstība Latvijas -Lietuvas pārrobežu reģionā”

Projekta ilgums: 21 mēnesis (2010. gada oktobris - 2012. gada
jūnijs)

Projekta partneri : Utenas novadpētniecības muzejs

Projekta plānotais kopējais budžets : 1 150 000.00 EUR (Daugavpils - 790 000 EUR;

Utena - 360 000 EUR)

Mērķis - radīt labvēlīgu vidi un izveidot atbalsta sistēmu radošās uzņēmējdarbības uzsākšanai un konkurētspējīgas radošās industrijas attīstībai Latvijas un Lietuvas pierobežu reģionos.

TIEK UZSĀKTA CARANDACHE BŪVNICĪBA RĒZEKNĒ

[Jaunami](#) / [Uzņēmuma jaunumi](#) / [Tiek uzsākta CARANDACHE būvniecība Rēzeknē](#)

→ Tiek uzsākta CARANDACHE būvniecība Rēzeknē

26.11.2010

Pēc Rēzeknes pilsētas domes pasūtījuma Brāļu Skrindu ielā 16 ir uzsākta Austrumlatvijas radošo pakalpojumu centra, jauniešu, bērnu interešu izglītības centra, radošo industriju un restaurācijas darbnīcu "CARANDACHE" būvniecība.

Projekta būtība ir radīt mājvietu Latgales radošajām industrijām un sniegt iespēju radoši darboties bērniem un jauniešiem. Turklāt radošo industriju attīstība ir cieši saistīta ar Rēzeknes Mākslas vidusskolas – Austrumlatvijas mākslas mācību iestādes attīstību – materiālās bāzes un mācību programmu pilnveidošanu.

Ņemot vērā interesanto ēkas būvniecības risinājumu, būvējot to vairākos līmeņos un jumta segumu veidojot kā zālāju, tā kļūs arī par saistošu apskates objektu ne tikai vietējiem iedzīvotājiem, bet arī ārvalstu ciemiņiem.

Vairāk informācijas par CARANDACHE būvniecības procesu lasiet "Latvijas Būvinženieru savienības" [žurnālā](#)

SKATĪT ARĪ:

- [26.11.2010 Tiek uzsākta CARANDACHE būvniecība Rēzeknē](#)
- [15.11.2010 Homburg grupa liek pamatakmeni Priedaines projektā Zolitūdē](#)
- [02.11.2010 Rēzeknes augstskolas studenti iepazīstas ar Radošo pakalpojumu centra būvniecību](#)

<http://www.rezekne.lv/index.php?id=523>

<http://www.km.gov.lv>

<http://www.kultura.lv>

LATVIJAS KULTŪRAS KANONS

<http://www.kulturaskanons.lv>

<http://www.kulturaskarte.lv>

<http://www.kkf.lv>

Una.Sedleniece@km.gov.lv